

İHBARCILIK RAPORU -2019-

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ

Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

e-posta: gamze.ilgezdi@chp.org.tr

Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü – Çankaya 06520 ANKARA Tel: (0312) 207 4069 Faks: (0312) 207 4067

www.chp.org.tr

SAATTE 20 YENİ İHBAR

Adalet Bakanlığı verilerine göre geçtiğimiz yıl Cumhuriyet Başsavcılıklarında bir ihbar furyası yaşanmış. Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü tarafından kamuoyuyla paylaşılan istatistiklere göre 2019 yılında **saatte 20 kişi** hakkında Savcılıklara ihbarda bulunulmuş. Bu veriye göre ihbarcılar nedeniyle **176 bin 380** kişi hakkında Savcılıklarda yeni dosya açılmış.

İHBAR EDİLEN KİŞİ SAYISI 2 KAT ARTTI

2019 yılında hakkında herhangi bir suçtan dolayı Cumhuriyet Başsavcılıklarına ihbarda bulunulan kişi sayısı **2 kat** arttı. 2018 yılında **yıl içinde** savcılıklara yapılan ihbar sayısı **80.866** iken 2019 yılında bu sayı rekor kırarak, **yüzde 118 artışla 176.380'e ulaştı**.

297.225 DOSYA

Öte taraftan **önceki seneden devreden ihbar dosyaları da eklendiğinde**, son iki senede hakkında herhangi bir suçla ilintili olduğu gerekçesiyle ihbarda bulunulan kişi sayısı **297 bin 225** olarak kayıtlara geçmiş. Buna göre 2018 yılında bir önceki seneden devreden ihbar dosyaları da eklendiğinde **89.817** olan rakam, 2019 yılında **yüzde 131 artışla 207 bin 408'e** yükselmiş.

EN FAZLA İHBARCI İSTANBUL'DA!

Veriler, 2019 yılında en fazla ihbarın İstanbul'dan yapıldığını gösteriyor. Yıl içinde İstanbul'da savcılıklara yapılan ihbar sayısı **17 bin 413'e** ulaşmış. Buna göre geçtiğimiz yıl İstanbul'da **günde en az 48 kişi** hakkında Savcılıklara ihbarda bulunulmuş. 2019 yılında Türkiye genelindeki ihbarların **yüzde 10'u** İstanbul'dan yapılmış.

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ

Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

e-posta: gamze.ilgezdi@chp.org.tr

Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü – Çankaya 06520 ANKARA Tel: (0312) 207 4069 Faks: (0312) 207 4067

www.chp.org.tr

İstanbul'da gerçekleşen ihbar sayısı da 2018'e göre **yüzde 135** artmış. Bu sayı 2018'de **7 bin 397** idi.

AMAÇ KORKU ve TEDİRGİNLİK YARATMAK

“İhbar” mekanizmasının toplum üzerinde korku, tedirginlik ve yılgınlık yaratmak için sıklıkla kullanılan bir silah haline dönüşmesi endişe yaratıyor. 2019 yılında Savcılıklarca işleme alınan **167 bin 293** ihbar dosyasından yalnızca **yüzde 14'ü** hakkında soruşturma talimatı verilmiş. Geri kalan **119 bin 623 dosya** yani **yüzde 72'si** içinse “**soruşturmaya gerek olmadığı**”na karar verilmiş. Öte taraftan savcılıkların özellikle aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet olaylarında tehdit, yaralama vb. somut deliller olmasına karşın yapılan çoğu ihbarı da ciddiye almaması eleştiri konusu oluyor.

Cumhuriyet Başsavcılıkları İhbar Dosya Sayısı			
	Yıl İçinde Gelen	Önceki Yıldan Devreden	Toplam
2018	80.866	8.951	89.817
2019	176.380	31.028	207.408

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ

Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

e-posta: gamze.ilgezdi@chp.org.tr

Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü – Çankaya 06520 ANKARA Tel: (0312) 207 4069 Faks: (0312) 207 4067

www.chp.org.tr

Değerlendirme

YENİ TÜRKİYE’NİN YENİ AKTÖRLERİ: İHBARCILAR!

Baskı, otoriterleşme ve ayrımcılık politikaları hız kazandıkça, iktidar ve menfaat odaklı yeni bir kültür oluştu: **ihbarcılık**. Örneğin 2013 yılında mahallelere “Sırdaş Polis İhbar Kutusu” yerleştirilmesi gündeme gelmişti. Anayasal güvence altında olan bireysel hak ve özgürlükleri budamaya yönelik bu girişim, “mahallelere yerleştirilecek ihbar kutuları” aracılığıyla sesli veya yazılı ihbar yapılabilmesini öngörüyordu.

ŞÜPHE VE KORKU TOPLUMU

Elbette bu girişim ilk ve son olmadı. 2014’ün başında Öğrenci Evleri tartışması, 2015’te muhtarların “hangi evde kim kalıyor, kaymakama, emniyet müdürüne bildirecek” talimatı ve nihayetinde 15 Temmuz Hain Darbe Girişiminin ardından gelen asılsız ihbarlar Türkiye’nin gerçeğidir. AKP’nin körüklediği mahalle baskısı, ahlak zabıtalığı, ihbar kültürü ve polis denetimi insanların birbirlerini suçlu gibi görmelerine neden olan şüphe ve korku toplumunu yaratmıştır.

FETÖ TAKTİĞİ

Bununla birlikte Türkiye’de darbe dönemleri hariç “ihbarcılık” dalgasının tüm hukuk normlarının önüne geçerek, adli sistemin merkezine oturması FETÖ unsurlarının yargı ve kolluk içinde etkin olarak görev yaptığı yıllara denk gelmektedir.

Atabeyler Operasyonu ile başlayan Ergenekon soruşturması ile yayılan, Askeri Casusluk iddiası ile tasfiye hareketine dönen ve

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ

Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

e-posta: gamze.ilgezdi@chp.org.tr

Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü – Çankaya 06520 ANKARA Tel: (0312) 207 4069 Faks: (0312) 207 4067

www.chp.org.tr

Balyoz Davası ile Türkiye’de 15 Temmuz Hain Kalkışmasının fitilini ateşleyen bu karanlık sürecin ortak özelliği bu davaların hemen hepsinin üretilmiş sahte deliller, **imzasız ihbarlar** ve **gizli tanıklar** üzerinden yürütülmüş olmasıdır.

YENİ SİSTEM BESLİYOR

İhbarcılar ve isimsiz ihbarlar tarihin her döneminde var olmuştur. Ancak denge ve denetim sistemi içinde kontrol altında tutulabilmiş, yasama-yürütme ve yargının birbirinden bağımsız hareket ettiği sürece telafisi mümkün olmayan boyutta hak ihlalleri yaratmasının önüne geçilebilmiştir. Ne var ki, Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçişle birlikte “**İhbar Kültürü**”nün de yaygınlaştığı görülmektedir.

CEZASIZLIK DÜZENİ İNŞA EDİLİYOR

FETÖ dönemini aratmayacak biçimde yaygınlaşan ihbarcılık, muhbircilik ya da jurnalcılık artık telafisi mümkün olmayan hak ihlallerini beraberinde getirmekte, adli sisteme olan güveni yok etmekte ve insanların geleceğini karartmaktadır. İhbar Kültüründen beslenen odaklar, “yapanın, yaptığıнын yanına kar kaldığı” bir düzeni inşa ederlerken, cezasızlık olgusu da Türkiye’nin en acı gerçeği olarak sürekli gündemde yer almaktadır.

ÇATIŞMA KÜLTÜRÜ

İktidar cephesi; politikasızlığının sonucu olarak karşı karşıya kaldığı çözülmeyi siyasi ve toplumsal yaşam üzerinden kurguladığı ayrımcılık politikasıyla örtmeye çalışıyor. İktidarın siyasi aygıtları

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ

Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

e-posta: gamze.ilgezdi@chp.org.tr

Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü – Çankaya 06520 ANKARA Tel: (0312) 207 4069 Faks: (0312) 207 4067

www.chp.org.tr

tarafından kesintisiz biçimde pompalanan kutuplaşma söylemleri, yurttaşlar arasında bitmeyen bir kavgaya dönüşmekte, ihbarcılık gibi giderek popüler olan bir uygulama ile uzlaşma yerine çatışmayı körüklenmektedir.

İhbarcılık mekanizmasının ana hedefi meşru demokratik muhalefeti ülkenin geleceği için bir tehdit olarak göstermektir. Böylece iktidardan farklı düşünen yurttaşlar toplumun bir kesimi için düşmanlaştırılmakta, adalet mekanizması tarafından ise suçlulaştırılmaktadır. İşte bu kronik çatışma ve kavga ortamı, günlük yaşamda artan ihbarcılık dalgasının başlıca nedenidir.

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ

Halkla İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı

e-posta: gamze.ilgezdi@chp.org.tr

Anadolu Bulvarı No: 12 Söğütözü – Çankaya 06520 ANKARA Tel: (0312) 207 4069 Faks: (0312) 207 4067

www.chp.org.tr